

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 3 lutego 2026 r.

Poz. 1045

UCHWAŁA NR 2.45.2026

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 20 stycznia 2026 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

§ 4 uchwały Nr XXIV/128/2025 Rady Gminy Mieleszyn z dnia 19 grudnia 2025 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXIII/123/2025 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych, z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tut. Izbie w dniu 23 grudnia 2025 r., Rada Gminy Mieleszyn, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, dokonała zmiany uchwały Nr XXIII/123/2025 Rady Gminy Mieleszyn z dnia 25 listopada 2025 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do badanej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 20 stycznia 2026 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym, do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Przepisem rangi ustawowej, zawierającym upoważnienie dla rady gminy do ustalenia stawek podatku od środków transportowych jest art. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 707). W art. 8 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wymienione zostały środki transportowe podlegające opodatkowaniu, natomiast w art. 10 ustawy wskazano maksymalne stawki podatków dla poszczególnych środków transportowych oraz postanowiono, że dla określonej kategorii środków transportowych stawki podatku nie mogą być niższe niż określone w załączniku do ustawy.

Rada Gminy Mieleszyn podejmując przedmiotową uchwałę w § 1 dokonała zmiany brzmienia § 1 pkt 2 uchwały Nr XXIII/123/2025 Rady Gminy Mieleszyn z dnia 25 listopada 2025 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych, w którym określiła wysokość stawek podatku od środków transportowych od samochodu ciężarowego, o którym mowa w art. 8 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton w zależności od liczby osi, dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu i rodzaju zawieszenia.

Kolegium Izby stwierdziło, że określone w przedmiotowej uchwale wysokości stawek podatku od środków transportowych od samochodu ciężarowego, o którym mowa w art. 8 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton w zależności od liczby osi, dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu i rodzaju zawieszenia są tożsame jak w uchwale zmienianej, za wyjątkiem wysokości stawki od samochodu ciężarowego, z innym systemem zawieszenia osi jezdnych, o liczbie osi trzy, o dopuszczalnej masie całkowitej nie mniej niż 12 ton i mniej niż 17 ton.

W uchwale Nr XXIII/123/2025 z dnia 25 listopada 2025 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych Rada Gminy Mieleszyn zaniechała określenia wysokości stawki podatku od samochodu ciężarowego, z innym systemem zawieszenia osi jezdnych, o liczbie osi trzy, o dopuszczalnej masie całkowitej nie mniej niż 12 ton i mniej niż 17 ton, do czego była zobowiązana na mocy art. 10 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 8 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Natomiast w ocenianej uchwale przedmiotową stawkę określiła w wysokości 2.192,00 zł.

W odniesieniu do uchwały Nr XXIII/123/2025 z dnia 25 listopada 2025 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w uchwale Nr 24.1367.2025 stwierdziło, że uchwała narusza prawo w sposób nieistotny, gdyż Rada Gminy Mieleszyn zaniechała ustalenia w § 1 pkt 2 tejże uchwały stawki podatku od środków transportowych dla samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton, tj. stawki od samochodu ciężarowego, z innym systemem zawieszenia osi jezdnych, o liczbie osi trzy, o dopuszczalnej masie całkowitej nie mniej niż 12 ton i mniej niż 17 ton, co stanowi naruszenie art. 10 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 8 pkt 2 ustawy z o podatkach i opłatach lokalnych.

W § 4 badanej uchwały Rada Gminy Mieleszyn postanowiła, że: „Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.”.

W myśl art. 88 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.) „warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie”. Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). Zgodnie z art. 13 pkt 2 ustawy, akty prawa miejscowego podlegają publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa.

Uchwała Nr XXIV/128/2025 Rady Gminy Mieleszyn z dnia 19 grudnia 2025 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXIII/123/2025 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 13 stycznia 2026 r., pod poz. 228.

Według art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych „akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy”. Oznacza to, że ustawodawca jako regułę uznał, iż akty prawa miejscowego wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia we właściwym dzienniku urzędowym. Termin ten ma charakter terminu minimalnego, a lokalny prawodawca może ustalić późniejszy termin wejścia w życie aktu prawa miejscowego. *Vacatio legis* to okres między urzędowym ogłoszeniem danego aktu normatywnego a jego wejściem w życie (początkiem obowiązywania norm w nim ustanowionych). Okres ten powinien być tak dobrany, by zapewnić adresatowi normy prawnej odpowiednią ilość czasu na zapoznanie się z treścią nowych regulacji i podjęcie działania, które umożliwi przystosowanie się do nich. W każdym przypadku długość *vacatio legis* musi być dostosowana do treści ustanowionej regulacji oraz możliwości pokierowania swoimi sprawami przez jej adresatów (zob. np. wyrok TK z dnia 25 marca 2003 r. sygn. akt U 10/01, OTK-A 2003, Nr 3, poz. 23; wyrok TK z dnia 4 stycznia 2000 r. sygn. akt K 18/99, OTK 2000, Nr 1, poz. 1).

Opublikowanie badanej uchwały w dniu 13 stycznia 2026 r. spowodowało, że nadano jej wsteczną moc obowiązującą (od dnia 1 stycznia 2026 r.).

Zgodnie z art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Przepis art. 4 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych stanowi, że „W uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czterdzieści dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu

normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym”.

W kontekście art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych Kolegium Izby podkreśla, że jedną z konstytucyjnych zasad państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP) jest zasada niedziałania prawa wstecz (*lex retro non agit*). Zasada ta nie ma charakteru absolutnego i w wyjątkowych sytuacjach może zostać nadana moc wsteczna aktowi prawnemu. Trybunał Konstytucyjny podkreślał wielokrotnie, że zakaz *lex retro non agit* dotyczy zwłaszcza przepisów normujących prawa i obowiązki obywateli, jeżeli prowadzi to do pogorszenia ich sytuacji w stosunku do stanu poprzedniego. Trybunał Konstytucyjny wskazywał też, że odstępienie od tej zasady dopuszczalne jest jedynie wyjątkowo i tylko z usprawiedliwionych względów, gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji (orzeczenie z dnia 30 listopada 1993 r., sygn. akt K 18/92, OTK 1993, Nr 2, poz. 41; wyrok z dnia 27 lutego 2002 r., sygn. akt K 47/01, OTK-A 2002, Nr 1, poz. 6; orzeczenie z dnia 19 października 1993 r., sygn. akt K 14/92, OTK 1993, Nr 2, poz. 35; wyrok z dnia 31 stycznia 2001 r., sygn. akt P 4/99, OTK 2001, Nr 1, poz. 15). Z kolei z orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego wynika, że wsteczna moc prawa może dotyczyć, co do zasady, ewentualnie tylko przyznania praw – i z całą stanowczością należy wykluczyć możliwość zastosowania tej normy do nakładania obowiązków (por. wyroki NSA z dnia 19 listopada 2010 r., sygn. akt II FSK 1272/09 oraz z dnia 5 lutego 2015 r. sygn. akt II FSK 3195/12).

Kolegium Izby wskazuje, że wobec opublikowania badanej uchwały w dniu 13 stycznia 2026 r., stawka podatku od samochodu ciężarowego, z innym systemem zawieszenia osi jezdnych, o liczbie osi trzy, o dopuszczalnej masie całkowitej nie mniej niż 12 ton i mniej niż 17 ton, w wysokości 2.192,00 zł będzie miała zastosowanie dopiero począwszy od roku 2027, gdyż nie została ogłoszona w wojewódzkim dzienniku urzędowym w terminie umożliwiającym upływ 14-dniowej *vacatio legis* przed końcem roku podatkowego poprzedzającego nowy rok podatkowy.

Stosownie do art. 20a ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w przypadku nieuchwalenia stawek podatku od środków transportowych stosuje się stawki obowiązujące w roku poprzedzającym rok podatkowy.

Obowiązująca w 2026 r. stawka podatku od środków transportowych od samochodu ciężarowego, z innym systemem zawieszenia osi jezdnych, o liczbie osi trzy, o dopuszczalnej masie całkowitej nie mniej niż 12 ton i mniej niż 17 ton wynosi zatem 2.088,00 zł, zgodnie z uchwałą Nr IX/40/2024 Rady Gminy Mieleszyn z dnia 28 października 2024 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.

W związku z powyższym Kolegium Izby postanowiło o stwierdzeniu nieważności § 4 uchwały w brzmieniu: „Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.”.

Stwierdzenie nieważności uchwały w części nie wywiera negatywnych konsekwencji dla wejścia w życie i jej ważności w pozostałym zakresie, gdyż odnośnie ogłoszenia uchwały zastosowanie znajdzie przepis ustawy, tj. art. 88 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz przepisy ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.